

Kommunstyrelsen

Svar på interpellation om befolkningsutveckling

Stefan Hanna (-) har ställt ett antal frågor om Uppsalas befolkningsutveckling i en interpellation.

Vilken är källan till den befolkningsprognos som ligger till grund för de omfattande förändringarna i såväl stadsbyggnad som kollektivtrafik?

Kommunen arbetar dels med prognoser dels med scenarier. Grunderna för båda är SCB:s prognoser över befolkningsutvecklingen för riket. För kommunens befolkningsprognos görs sen antaganden om flyttningar, dödlighet och fruktsamhet som bygger på historisk utveckling av dessa faktorer.

I översiktsplaneringen används inte bara prognoser utan även högre och lägre scenarier för befolkningsutvecklingen. I arbetet med senaste översiktsplanen låg befolkningsprognosen på 280 000 invånare 2050, medan översiktsplanens högscenario låg på 340 000 invånare. Kommunprognosen har sedan successivt närmat sig högscenariot och ligger nu på ca 320 000 invånare. Högscenariot bottnade i scenarier för utvecklingen i hela Östra Mellansverige (som en del i regionplaneringen i Stockholm), i en version som innebar en högre befolkningstillväxt i riket och att nettoinflyttningen till Uppsala skulle öka i högre tempo än i kommunprognosen.

En liknande studie har även gjorts i samband med den pågående aktualitetsprövningen av översiktsplanen.

Vilka antaganden ligger till grund för de befolkningsprognoser som kommunen gör?

Grundantagandet handlar om Uppsalas tillväxttakt jämfört med riket (SCB:s prognos för riket). Utifrån detta görs mer detaljerade antaganden för de första fem åren, kopplat till aktuella migrationsströmmar och bosättningsmönster. För följande åren till 2050 antas Uppsala fortsätta att ta allt större andelar av rikets befolkning enligt observerad trend senaste 15 åren vilket innefattar perioder med både relativt låg och hög befolkningstillväxt.

I arbetet med högre scenarier än prognosen antas framför allt inflyttningsnettot stiga mer.

Hur har skattekraften bland Uppsalas invånare i jämförelse med tidigare år och i jämförelse med jämförbara kommuner utvecklats de senaste åren?

Skattekraften i Uppsala har ökat i långsammare takt än rikets sedan 2015, på grund av lägre förvärvsintensitet i befolkningen i förvärsarbetande åldrar jämfört med tidigare. För detta kompenseras Uppsala kommun nästan helt av utjämningsystemet eftersom staten garanterar alla kommuner 115 procent av rikets skattekraft.

Vilken skattekraft och humankapital antas de som förväntas flytta till Uppsala kommun representera?

Vi har inga antaganden gällande sysselsättningsgrad och inkomster. Däremot finns antaganden om befolkningstillväxt och makroekonomi, exempelvis lönekostnader. Demografin i högre scenarier ger högre andel invånare i förvärsarbetande åldrar. Det antas ge förstärkt skattekraft.

Vilka antagande görs kopplat till ålderssammansättningen av dem som beräknas flytta till Uppsala kommun de kommande 20 åren?

Ålderssammansättningen bygger på historiska genomsnitt. Totalt sett har vi störst nettoinflyttning bland unga vuxna, medan antalet 30 - 40-åringar och barn fluktuerar över åren.

Varifrån antas de inflyttande komma?

Nettoinflyttningen har under 2000-talet dominerats av invandring från utlandet, men bestod 2019 till cirka hälften av inrikes flyttningar. Antagandet nu är att vi över tid har en ganska stabil inflyttning från övriga län och att invandringsnettot går ner. I högre scenarier ökar såväl invandring som inflyttning inrikes.

Erik Pelling (S)

Kommunstyrelsens ordförande